

тися в якісно новий етап розвитку сучасного суспільства, пов'язаний з інформатизацією. У свою чергу, науково-дослідницька діяльність, як важлива складова цілісної системи професійної підготовки фахівців, повинна постійно змінюватись і вдосконалюватись, активно використовуючи сучасні інформаційні технології у процесі свого подальшого розвитку.

Одним з найважливіших аспектів науково-дослідницької діяльності є пошук потрібної для наукової праці інформації, її аналіз. Сучасні інформаційні технології значно прискорюють процес пошуку інформації, дозволяють проводити гнучкий аналіз, отримувати необхідні дані своєчасно та з високим ступенем вірогідності. Окреслимо основні можливості засобів новітніх інформаційних технологій, котрі, в свою чергу повинні інтенсифікувати навчальний процес, створити нові підходи в науковій та педагогічній діяльності. Перерахуємо їх:

- негайний зворотний зв'язок між користувачем і засобами нових інформаційних технологій;
- комп'ютерна візуалізація навчальної інформації про об'єкти чи закономірності процесів, явищ, як таких, що реально відбуваються, так і «віртуальних»;
- архівне зберігання досить великих обсягів інформації з можливістю її передачі, а також легкого доступу та звернення користувача до бази даних;
- автоматизація процесів обчислювальної інформаційно-пошукової діяльності, а також обробки результатів навчального експерименту з можливістю багаторазового повторення фрагмента чи самого експерименту;
- автоматизація процесів інформаційно-методичного забезпечення, організаційного управління навчальною діяльністю та контролю за результатами засвоєння.

Реалізація цих можливостей у свою чергу дозволяє проводити в процесі науково-дослідницької діяльності реєстрацію, збір, накопичення, зберігання, обробку інформації про досліджувані об'єкти, явища, процеси, в тому числі такі, які реально протікають, і робить можливим передачу досить великих обсягів інформації, представленої в різних формах.

Враховуючи зазначені особливості засобів новітніх інформаційних технологій та можливості, які вони надають, доцільним буде окреслити основні умови, котрі необхідні для застосування новітніх інформаційних технологій у науково-дослідницькій діяльності. Насамперед, необхідні дві суто технічні умови — наявність сучасних комп'ютеризованих комплексів і високошвидкісне підключення до мережі Інтернет. Звернемо увагу також на необхідність своєчасної модернізації комп'ютерного обладнання, адже новостворювані програмні продукти вимагають відповідного технічного забезпечення сучасними технологічними розробками зі сфери ІТ-індустрії. Виконання цих умов надає можливість проводити педагогічну та науково-дослідницьку діяльність на якісно новому рівні.

Як уже зазначалось, одним з основних аспектів науково-дослідницької діяльності є пошук та аналіз інформації. З огляду на це важливим і необхідним є використання електронних ресурсів мережі Інтернет у якості джерел необхідної інформації в процесі науково-дослідницької діяльності. Особливою рисою електронних ресурсів є зберігання інформації в електронній, цифровій формі, що дозволяє принципово інакше створювати, зберігати, організовувати доступ і використовувати цю інформацію. Публічність і доступність сучасних електронних ресурсів надає всі можливості для отримання будь-якої необхідної для дослідника інформації, при чому в дуже стислі строки. Найбільш інформаційно місткими серед електронних ресурсів є електронні бібліотеки, саме вони є основним джерелом даних у будь-якій науково-дослідницькій діяльності. Електронні бібліотеки містять розгалужену систему каталогів, які, у свою чергу сприяють пошуку необхідної інформації.

Отже, необхідною умовою для застосування новітніх інформаційних технологій у науково-дослідницькій діяльності є наявність сучасних комп'ютерних комплексів, високошвидкісного доступу до мережі Інтернет, проведення своєчасної модернізації комп'ютерного обладнання та використання сучасних програмних продуктів. Виконання цих умов надає широкі можливості для пошуку та збору інформації, джерелом якої є електронні ресурси та електронні бібліотеки, стає можливим використання цієї інформації в процесі здійснення науково-дослідницької діяльності.

*Гордієнко І.В., к.е.н., доцент, доцент
кафедри інформаційних систем в економіці*

ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ У ВНЗ

Розвиток сучасних навчальних технологій у вищому навчальному закладі має розглядатися в контексті розвитку актуальних концепцій освіти, серед яких найбільш визначальною у даний час

є концепція відкритої освіти. Цій концепції відповідає педагогічна система, побудована на засадах загальної доступності та безперервності процесу навчання, його відповідності вимогам часу.

Основою відкритої освіти на рівні вищої школи є самостійна робота студентів з використанням спеціальних засобів навчання та спілкування з викладачем, організована за індивідуальним графіком під контролем викладача. Така робота передбачає використання відкритого навчального середовища, формування його засобів і технологій, серед яких провідне місце займають комп'ютерна техніка та інформаційно-комунікативні технології.

В [1] визначено основні властивості відкритого навчального середовища, серед яких автор відзначає його потенційну необмеженість щодо обсягів ресурсів, що можуть бути застосовані у навчальному процесі, чисельності користувачів, які можуть використовувати його засоби і технології, створення умов для реалізації різних цілей і стратегій навчання, а також для забезпечення адаптації компонент навчального середовища до індивідуальних можливостей і потреб учнів. Відкрите навчальне середовище має відповідати вимогам технологічної спрямованості і структурної відповідності завданням системи відкритої освіти.

Відповідно до цих вимог склад відкритого навчального середовища у ВНЗ має включати засоби і ресурси, орієнтовані на задоволення потреб учасників навчального процесу: системно організовану сукупність традиційних і комп'ютерно орієнтованих засобів навчання (зокрема, персональні комп'ютери та індивідуальні засоби електронних комунікацій студентів, викладачів і методичного персоналу); засоби мережного доступу, підтримки спілкування, передавання даних і захисту інформаційних ресурсів у стаціонарних і мобільних комп'ютерних системах; протоколи мережної взаємодії та організаційно-технологічні процедури для забезпечення безпечного і конфіденційного зберігання, передавання і використання даних; системи мультимедіа; інформаційно-комунікативні технології різного призначення; інформаційні ресурси; системне апаратно-програмне та організаційно-методичне забезпечення.

Відкрите навчальне середовище створює умови для широкого використання комп'ютерних навчальних програм різного призначення, забезпечення адресного постачання та обміну електронними інформаційними ресурсами, дистанційного спілкування учасників навчального процесу та організаторів освіти і т. ін.

Завдяки відкритості навчального середовища студенти отримують можливості самостійно одержувати необхідні знання, користуючись електронними інформаційними ресурсами: базами даних і знань, комп'ютерними навчальними системами, відео- та аудіозаписами, електронними бібліотеками, які разом з традиційними підручниками і методичними посібниками утворюють інформаційно-ресурсне забезпечення відкритої освіти.

Література

1. Биков В.Ю. Відкрите навчальне середовище та сучасні мережні інструменти систем відкритої освіти. — <http://www.ii.npu.edu.ua>

Городній О.В., к.т.н., доцент
кафедри інформаційних систем в економіці

ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕРЕХОДУ ВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ДО ОСВОЕННЯ НАУК

Традиційне викладання дисципліни є стандартною технологією освітньої діяльності, але теперішній час нагально вимагає від викладачів нових, нестандартних підходів. Це обумовлено, перш за все, як змінами у соціально-економічному середовищі, в якому буде працювати майбутній фахівець, так і бажанням мати незаперечні конкурентні переваги.

Під час навчального процесу в дисциплінах «Електронна комерція», «Інформаційні системи в управлінні персоналом», «Інформаційні системи в аграрному менеджменті», «Інформаційні системи в міжнародній економіці» студентам для поглиблення знань були запропоновані теми рефератів, що відображають останні світові наукові наопрацювання по галузям знань, які вивчаються. Це охоплює не тільки українсько- та російськомовні джерела (найчастіше це Інтернет, журнали тощо), а й інші дійсно іноземні: англійські, німецькі, французькі, іспанські тощо. Зрозуміло, що це вимагає від студента активно використовувати комп'ютерні перекладачі та інші програмні продукти (наприклад, програму DRAGON — перетворювач англо-